

נוהל חדש מקל על העסקת מומחים זרים בחברות היי-טק

נכון להיום, חברות היי-טק ישראליות סובלות ממחסור בעובדים מיומנים. כחלק מהמענה למצוקת העובדים, פרסמה רשות האוכלוסין נוהל חדש בעניין העסקת מומחים זרים בחברות היי-טק בישראל.

עד לחודש פברואר 2018, הגשת בקשה לקבלת היתרי עבודה למומחים זרים נעשתה באמצעות שלושה נהלים כלליים. נהלים אלו, אפשרו להעסיק מומחים זרים בישראל למשך תקופות של עד 45 יום, עד 90 יום ומעל 90 יום. מפאת חוסר עובדים ישראלים מומחים בתחום ההיי-טק, וכן בשל הפרוצדורה ומשך הזמן הכרוכים בקבלת היתרי עבודה, חברות ההיי-טק הישראליות לא קיבלו מענה מלא וישר למצוקתן.

רשות האוכלוסין וההגירה במשרד הפנים פרסמה ביום 4.2.18 נוהל ניסויי לטיפול בבקשות חברות היי-טק וסייבר להעסקה של מומחים זרים בישראל והסדרת מעמדם (להלן: "**נוהל ההיי-טק**"). נוהל זה, יחד עם הנוהל להכרה בתאגידים ישראלים כתאגידים עתירי ידע טכנולוגי לעניין הבאת מומחה זר בהיי-טק, אשר נכנסה לתוקף ביום 7.8.17, מאפשר לתאגידים עתירי ידע טכנולוגי, שיקבלו את אישור רשות החדשנות, ליהנות מהליך מיטיב להגשת בקשות לרשות האוכלוסין וההגירה לעניין הבאת מומחה זר בהיי-טק. כמו כן, הנוהל קובע הסדר המאפשר מתן אשרת עבודה לבני-זוג של מומחה זר המועסק בתחום ההיי-טק.

הנוהל החדש קובע שלושה הסדרים מטיבים בכל הנוגע להעסקת מומחים זרים, שיחולו על חברות שיוכרו **כתאגידים עתירי ידע טכנולוגי** על ידי הרשות הלאומית לחדשנות טכנולוגית.

תנאי סף: "חברת היי-טק"

תנאי סף בו נדרשת חברה לעמוד על מנת ליהנות מההסדר המיטיב על פי הנוהל, הינו הכרה של החברה כ"תאגיד עתיר ידע טכנולוגי" ("חברת היי-טק") על ידי רשות החדשנות, בהתאם לנוהל ייעודי שפורסם על ידה, הקובע, בתמצית, כי חברת היי-טק לעניין זה, תוכר בהתקיים לפחות אחד המקרים הבאים:

- החברה קיבלה בשלוש השנים שקדמו למועד הגשת הבקשה מענק מרשות החדשנות או עובר ליום 1.1.16 מלשכת המדען הראשי במשרד הכלכלה והתעשייה באחד או יותר ממסלולי ההטבה הניתנים;
- החברה קיבלה בשלוש השנים שקדמו למועד הגשת הבקשה אישור מרשות החדשנות או עובר ליום 1.1.16 מלשכת המדען הראשי במשרד הכלכלה והתעשייה לצורך הטבת מס כלשהי מכוח חקיקת מיסוי;
- החברה קיבלה בשלוש השנים שקדמו למועד הגשת הבקשה אישור מרשות החדשנות או עובר ליום 1.1.16 מלשכת המדען הראשי במשרד הכלכלה והתעשייה בדבר היותה חברת מו"פ לצורך הנפקה בבורסה לניירות ערך בתל-אביב

בהתאם להוראות לעניין זה שקבעה רשות החדשנות או לשכת המדען הראשי;

- החברה קיבלה בחמש השנים שקדמו למועד הגשת הבקשה אישור מרשות החדשנות או עובר ליום 1.1.16 מלשכת המדען הראשי במשרד הכלכלה והתעשייה, בדבר היותו תאגיד בעל הכנסה ממחקר ופיתוח עבור תושב חוץ הניתן מכוח סעיף משנה 5 בהגדרת המונח "הכנסה מועדפת" בסעיף 51 לחוק לעידוד השקעות הון, תשי"ט-1959;
- החברה היא תאגיד המשויך על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה לאחד מענפי הכלכלה הבאים: ייצור תרופות קונבנציונליות ותרופות הומיאופתיות; ייצור מחשבים, מכשור אלקטרוני ואופטי; תכנות מחשבים, ייעוץ בתחום המחשבים ושירותים נלווים אחרים (למעט תת ענף שירותים אחרים בתחום טכנולוגיית המידע והמחשבים); מחקר מדעי ופיתוח (למעט ענף משנה מחקר ופיתוח במדעי החברה ובמדעי הרוח); ייצור כלי טיס, חלליות וציוד נלווה; עיבוד נתונים, אחסון ושירותים נלווים; אתרי שער לאינטרנט;
- המעסיק עונה על התנאים המצטברים הבאים, וזאת, בכפוף לאישור מנכ"ל רשות החדשנות שניתן במסגרת בקשה מתאימה: (1) הוא תאגיד ישראלי, (2) רשום בישראל, (3) הפועל בהתאם לדין הישראלי; (4) הוא אינו חברת חוץ או חברה לתועלת הציבור; (5) הוצאות המו"פ של המבקש לפי כללי החשבונאות המקובלים עלו על 7% ממחזור המכירות בשנה שקדמה להגשת הבקשה, או שלפחות 15% מכלל העובדים המועסקים ע"י החברה הינם עובדי מחקר ופיתוח.

מעסיק שהוכר כחברת היי-טק על ידי רשות החדשנות כאמור, יהיה רשאי להגיש בקשות בהתאם להסדרים המיטיבים שלהלן:

1. נוהל לטיפול מזורז לתקופות שהות של עד שנה

"הנוהל המזורז:"

ה"נוהל המזורז" מיועד לצורך הסדרת העסקתם של עובדים זמניים, ונועד לענות על הצורך להסדיר את כניסתם ושהייתם של אותם עובדים בלוחות זמנים קצרים. הנוהל המזורז אינו עוסק דווקא במומחים בתחום ההיי-טק או בחברות ההיי-טק. ייחודו של הנוהל הוא בזמני הטיפול הקצרים, ובהסרת חלק מהדרישות הפרוצדוראליות הכרוכות בהגשת בקשות להיתרים בהתאם לנוהל המומחים הכללי.

בכלל זה, הנוהל המזורז מאפשר:

- טיפול מזורז (6 ימי עבודה מיום הגשת כל המסמכים);
 - הגשת הבקשה באופן מקוון;
 - הימנעות מהגשת מסמכים ואישורים מסוימים;
 - הימנעות מקבלת אשרת עבודה מסוג "ב-1" במדינת המקור מבעוד מועד.
- עם זאת, הסדרת העסקתו של מומחה בהתאם לנוהל המזורז דורשת עמידה בתנאי הסף הבאים:
- המומחה הוא בעל אזרחות של אחת המדינות שאזרחיה פטורים מאשרת ביקור מוסדרת מראש מסוג "ב/2"¹.
 - חברת התחייבה ששכרו של המומחה הזר לא ייפול מ"שכר מומחים"².
 - הבקשה מוגשת לצורך העסקת מומחה זר בתחום המחקר והפיתוח, או להעסקת מומחה זר שהוא בעל מומחיות

¹ רשימה זאת קבועה לפי צו הכניסה לישראל (פטור מאשרת התשל"ד-1974)

² "שכר מומחים" - "שכר עבודה רגיל", השווה לפעמיים לפחות של השכר הממוצע במשק למשרת שכיר. על אף האמור, הממונה רשאי, בהתאם לשיקול דעתו הבלעדי, להתנות את מתן ההיתר בהתחייבות לתשלום שכר גבוה מהאמור לעיל, אם בענף העבודה בו נדרש המומחה הזר, השכר הרגיל גבוה מהשכר הממוצע במשק.

"שכר עבודה רגיל" - שכר בסיס ברטו למשרה רגילה כמשמעותו בתקנה 1 לתקנות פיצויי פיטורים (חישוב הפיצויים והתפטרות שרואים אותה כפיטורים) התשכ"ד-1964. יודגש כי שכר רגיל הוא שכר שמשולם קודם כל תשלום בגין עבודה בשעות נוספות, משמרות או שעות נוספות. כן יודגש כי חישוב תוספת השכר המגיע לעובד ממעסיקו בגין עבודה בשעות נוספות וכו' יעשה על בסיס השכר הרגיל האמור.

ייחודית המסייעת לפעילות עסקית שקשורה למוצר או לשירות המפותח על ידי החברה.

2. העסקת בוגר אקדמאי זר

מעסיק שהוכר כחברת היי-טק, יוכל להגיש בקשה להעסקת מומחה זר שסיים תואר אקדמי מלא במוסד להשכלה גבוהה בישראל, באחד המקצועות שלהלן: הנדסת חשמל, אלקטרוניקה, מחשבים (כולל הנדסת תוכנה), מערכות מידע או מדעי המחשב.

על ההסדר המיטיב יחולו הכללים הבאים:

- תוקף ההיתר יינתן לתקופה של עד 12 חודשים ממועד הזכאות לתואר;
- אין דרישה לשלם לבוגר האקדמאי הזר שכר של פעמיים השכר הממוצע במשק;
- לא יינתנו יותר מ-500 היתרים בו זמנית להעסקת בוגרים אקדמאים לפי נוהל זה, כאשר מכסה זו תחולק לפי סדר הגשת בקשות העומדות בכל התנאים הנדרשים;
- הגשת הבקשה להיתר תיעשה באופן מקוון;
- הבוגר יוכל להחליף את הרישיון שמכוחו הוא שוהה, באשרה ורישיון עבודה מסוג "ב-1" בלשכת רשות האוכלוסין, גם מבלי לצאת מישראל;

לקראת תום תוקף ההיתר והרישיון לפי הסדר מיטיב זה, (לא יאוחר מ-12 חודשים מיום הזכאות לתואר), חברת היי-טק תהיה רשאית להגיש לאגף ההיתרים באופן מקוון, בקשה להיתר להעסקת הבוגר הזר כ-"מומחה זר (היי-טק)" בשכר מומחים, בהתאם לנהלים הרגילים של רשות האוכלוסין לעניין זה.

3. התרת העסקת מומחה זר בחברת היי-טק לתקופה של מעל 90 ימים, ומתן רישיון עבודה לבן/בת זוג

בני זוג של מומחים שהעסקתם הוסדרה כאמור בנוהל היי-טק, יהיו זכאים לקבל אשרה ורישיון "ב-1 כללי", המתיר להם לעבוד אצל כל מעסיק בישראל מבלי שיידרשו לקבל היתר להעסקתם, ומבלי שתחול דרישת שכר המומחים.

בקשה למתן אשרה ורישיון כאמור תוגש בלשכת רשות האוכלוסין, בנוכחות שני בני הזוג, ובכפוף להצגת אישורים ומסמכים כמפורט בנוהל היי-טק. הבקשה תהיה פטורה מתשלום אגרה שנתית, ובדומה לכל בקשת אשרה ורישיון – תהיה כפופה לשיקול דעת עובד רשות האוכלוסין ולבדיקות מניעות.

נציין, כי מדובר בשלב זה בנוהל ניסיוני שתוקפו למשך 12 חודשים ממועד פרסומו.

מודגש כי האמור לעיל אינו מהווה ייעוץ משפטי ואין להסתמך עליו בביצוע או בהימנעות מביצוע פעולה כלשהי. האמור לעיל אינו מתיימר לתת מענה מקיף להוראות הדין או ביטוי לנסיבות הספציפיות של כל מקרה ומקרה ולכן המסתמך עליו ללא ייעוץ פרטני נושא באחריות המלאה לתוצאות. במידה והינך מעוניין לקבל מידע נוסף, אנא צור קשר.

שומן ושות' משרד עורכי דין ונוטריון

בית בינת, המרפא 8, ת.ד. 45392

הר חוצבים, ירושלים 97774

טל: 02-581-3760, פקס: 02-581-5432

Shalev@Schumanlaw.co.il

<http://www.schumanlaw.co.il>